Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

การบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ

The Academic Affairs Administration And Learner's Desired Characteristic Of School Un-Der Bangkok Metropolitant Administration Northern Krungthon Group

ปิยนาถ ธนพรวรกุล (Piyanat Tanaponworrakun)[*]
วรกาญจน์ สุขสดเขียว(Worrakan Sooksodkewn)[**]
สงวน อินทร์รักษ์(Saguan Intarak)[***]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อทราบ 1) การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือและ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ จำนวน 76 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คนคือ ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยสถานศึกษา / ครูผู้สอน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 152 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบยืนยัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ มีภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด 5 ด้าน ประกอบด้วย 1.) การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา 2.) การวัดผลประเมินผลการเรียน 3.) การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน 4.) การบริหารการจัดการเรียนรู้ 5.) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ และในระดับมาก 4 ด้าน ประกอบด้วย 1.) การวางแผนงานวิชาการ 2.) การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ 3.) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4.) การประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ

[*] ปริญญาโทบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร
Master of Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University
[**] รองศาสตราจารย์ Ph.D. , อาจารย์ประจำสำนักการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร
Associate Professor Ph.D., Lecturer of Department of Education, Silpakorn University
[***] อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร
Ed.D., Lecturer of Department of Department of Education, Silpakorn University

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ มีภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด 5 ด้าน ประกอบด้วย 1.) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2.) มีวินัย 3.) ซื่อสัตย์สุจริต 4.) รักความเป็นไทย 5.) มีจิตสาธารณะ และในระดับมาก 3 ด้าน ประกอบด้วย 1.) มุ่งมั่นในการทำงาน 2.) อยู่อย่างพอเพียง 3.) ใฝ่เรียนรู้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ มีความสัมพันธ์ในทางบวก และสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

Abstract

The objectives of this research were to identify: 1) the academic affairs administration of school un-der Bangkok metropolitan administration northern krungthon group 2) learner's desired characteristic of school un-der Bangkok metropolitan administration northern krungthon group, and 3) the relationships betweenthe academic affairs administration and learner's desired characteristic of school un-der Bangkok metropolitan administration northern krungthon group. The units of analysis were The Department of school from 76 schools. The respondents from each school comprised of director of the School, Deputy Director, and teachers with a total of 152 respondents. The research instruments were 1) Questionnaire form 2) confirm of factors form. The data were analyzed by using frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation coefficient.

The research findings revealed that:

1. The academic affairs administration of school under Bangkok metropolitan administration northern krungthon group, overall and individual, was at the highest level consisted of five factors; 1) school curriculum administration, 2) measurement and evaluation learning, 3) internal supervision of academic affairs in schools, 4) the learning administration, and 5) communication development of technology innovation and learning source knowledge. Was at the high level consisted of four factors; 1) academic planning, 2) professional learning community to build up academic affairs strength, 3) research and school development, 4) school quality of Academic Affairs education.

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

2. The learner's desired characteristic of school under Bangkok metropolitan administration northern krungthon group, overall and individual, was at the highest level consisted of five factors; 1) pateiotism, religions, the king., 2) discipline, 3) honesty, 4) have a feeling of accomplishment, 5) public consciousness. Was at the high level consisted of four factors; 1) determined to finish, 2) sufficiency, 3) seek knowledge

3. There was a relationship between the academic affairs administration and learner's desired characteristic of school un-der Bangkok metropolitan administration northern krungthon group at .01 level of statistical significance

Keyword: Academic affairs administration / Learner's desired

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษา มุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านการผลิตกระบวนการจัดการและปัจจัยต่าง ๆ โดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษาพัฒนาทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียน เพราะต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอน และการเรียนรู้รวมทั้งประสานสัมพันธ์ระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะเป็นเช่นไร ขึ้นอยู่กับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในการที่จะนำศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นสถานศึกษาหรือโรงเรียน ซึ่งเป็นองค์กรให้บริการที่ผูกพันกับเรื่องของการสอนและ การเรียนรู้เป็นหลัก เป้าหมายสุดท้าย ของโรงเรียนก็คือ การเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนให้กับนักเรียน โรงเรียนจึงเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มากกว่าองค์กรประเภทใด ๆ เพราะโรงเรียนเป็นสถานที่สำหรับให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำหรับขยายความรู้ความสามารถและประสบความสำเร็จได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นไปตามเนื้อสาระของหมวดที่ 4 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545โดยบัญญัติแนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

วิธีวิจัย

ปัญหาการวิจัย

ผู้บริหารการศึกษา มีหน้าที่บริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ งานทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานบุคคล 3) การบริหารงานงบประมาณ และ 4) การบริหารงานทั่วไป ซึ่งแต่ละด้านล้วนแต่มีความสำคัญต่อการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการ เพราะการบริหารวิชาการเป็นหัวใจหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาผู้บริหารจึงต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างมาก เพราะการการบริหารงานวิชาการนั้นมีความสันพันธ์กับความสำเร็จของสถานศึกษา การศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพไม่เป็นที่น่าพอใจ ส่วนหนึ่งเกิดจากการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งในการพัฒนางานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน

นั้น ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา การปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานวิชาการให้เหมาะสม ทันต่อยุคของการเปลี่ยนแปลงผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการทราบสภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ว่าผู้บริหารจะมีวิธีการอย่างไรในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่จะช่วยให้การศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือมีผลการเรียนที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรได้แก่ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ จำนวน 91 แห่งจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มกรุงธนเหนือโดยแบ่งเป็นเขต ทั้งหมด 8 เขต ได้แก่ เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตตลิ่งชัน เขตบางพลัด เขตจอมทอง เขตทวีวัฒนา รวมทั้งสิ้น 91 โรง สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำนวนตัวอย่างได้มาจากการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : เปิดเทียบที่ 95 แห่ง) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 76 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละแห่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 1 คน รวมจำนวน 2 คน จากกลุ่มตัวอย่าง 76 แห่ง ได้จำนวนผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 152 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 152 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย มี 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แนวคิดทฤษฎีทางการศึกษา ของลูเนนเบอร์กและออนสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) เอกสาร หนังสือ งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ

- ผู้วิจัยนำบทสรุปตัวแปร จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ (Content synthesis) เพื่อนำไปสร้างข้อคำถามของแบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire)

- นำตัวแปรมาพัฒนาเป็นเครื่องมือการวิจัยในลักษณะแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire)

- ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) ของแบบสอบถามความคิดเห็นด้วยดัชนีความสอดคล้องที่เรียกว่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งพิจารณาค่า IOC ที่มากกว่า 0.5 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยนำแบบสอบถามความคิดเห็นไปทดลองใช้ (Try Out) นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความคิดเห็นทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, Alpha Coefficient) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าค่าความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าเท่ากับ 0.985

- นำแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย1) ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยสถานศึกษา 2) ครูผู้สอน ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย ผู้วิจัยรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ได้มาจากการนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 152 คน การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ มีภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด 5 ด้าน ประกอบด้วย 1.) การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา 2.) การวัดผลประเมินผลการเรียน 3.) การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน 4.) การบริหารการจัดการเรียนรู้ 5.) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ และในระดับมาก 4 ด้าน ประกอบด้วย 1.) การวางแผนงานวิชาการ 2.) การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ 3.) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4.) การประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ มีภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด 5 ด้าน ประกอบด้วย 1.) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2.) มีวินัย 3.) ซื่อสัตย์สุจริต 4.) รักความเป็นไทย 5.) มีจิตสาธารณะ และในระดับมาก 3 ด้าน ประกอบด้วย 1.) มุ่งมั่นในการทำงาน 2.) อยู่อย่างพอเพียง 3.) ใฝ่เรียนรู้

สรุปผลการวิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบ

การบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ด้านการบริหารงานวิชาการศึกษาประกอบด้วย 9 ด้าน โดยอยู่ในระดับมากที่สุด 5ด้าน ได้แก่ 1.) การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา 2.) การวัดผลประเมินผลการเรียน 3.) การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน 4.) การบริหารการ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนประกอบด้วย 8 ด้าน โดยอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้านได้แก่ 1.) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2.) มีวินัย 3.) ซื่อสัตย์สุจริต 4.) รักความเป็นไทย 5.) มีจิตสาธารณะ และ อยู่ในระดับมาก 3 ได้แก่

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ

(n=76)

ตัวแปร	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Ytot
x1	.481**	.453**	.487**	.529**	.599**	.565**	.542**	.482**	.595**
x2	.400**	.391**	.462**	.402**	.311**	.321**	.263**	.335**	.405**
x3	.515**	.299**	.464**	.351**	.239**	.320**	.312**	.231**	.375**
x4	.523**	.378**	.589**	.475**	.338**	.463**	.405**	.414**	.502**
x5	.466**	.328**	.535**	.404**	.280**	.390**	.329**	.299**	.422**
x6	.517**	.563**	.654**	.635**	.631**	.624**	.655**	.577**	.697**
x7	.455**	.363**	.479**	.506**	.487**	.462**	.410**	.416**	.510**
x8	.510**	.513**	.567**	.695**	.656**	.633**	.626**	.562**	.686**
x9	.519**	.465**	.513**	.607**	.592**	.630**	.601**	.586**	.649**
xtot	.619**	.536**	.671**	.661**	.601**	.635**	.600**	.563**	.695**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า การบริหารงานวิชาการ (xtot)

มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ (Ytot) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r=0.695**)

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง x และ Y พบว่า การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวก หรือมีความสัมพันธ์คล้อยตามกันในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา สภาพแวดล้อม และหลักสูตร การพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่าภายใต้ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มโอกาสการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชน ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษา และเมื่อจำแนกความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามัชฌิมาเลขคณิตมากที่สุดคือ ด้านการบริหารการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาเป็นด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะการศึกษา ด้านการประกันคุณลักษณะการศึกษากับงานวิชาการ ด้านการวางแผนวิชาการ และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลฑรี พิกุลแกม (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณลักษณะผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริตา แย้มกลิ่นได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณปภัช รุ่งโรจน์ (2553)ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิราภรณ์ พรมนาทม ศึกษาการบริหารวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การบริหารวิชาการของผู้บริหารวิชาการของผู้บริหารโดย

ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา มาศเมฆ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเทศบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรีย์ ลิ้มจี้จง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในเครือคณะภคินีผู้รับใช้ดวงหทัยนิรมลของพระแม่มารีย์ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมของการบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้รับผลจากงานการบริหารงานโรงเรียนในด้านฝ่ายกิจกรรมนักเรียนและด้านบริหารงานฝ่ายบุคคล

2. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนืออยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดนโยบาย การปฏิรูปการศึกษา โดยกำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน สำหรับด้านการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น พร้อมทั้งผลักดันและส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน และเมื่อจำแนกความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดคือ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รองลงมาเป็นด้านมีวินัย ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านรักความเป็นไทย ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านอยู่อย่างพอเพียง และด้านใฝ่เรียนรู้ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลฑรี พิกุลแกม ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณลักษณะผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า คุณลักษณะผู้เรียนในสถานศึกษาขั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริตา แย้มกลิ่น ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พีรพัฒน์ รุ่งเรือง ศึกษาทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 พบว่า ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ใฝ่เรียนรู้ มีจิตสาธารณะ รักความเป็นไทย มุ่งมั่นในการทำงาน และอยู่อย่างพอเพียง ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี ศรีจันทร์หล่น ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงคของผู่เรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษาประกอบไปด้วย การมีวินัย การใฝ่เรียนรู้ และการมุ่งมั่นในงาน คุณลักษณะอันพึงประสงค ของผูเรียนสำหรับสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด่าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา มาศเมฆ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 พบว่า

คุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 16 ด้าน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จึงแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง ต่างมุ่งเน้นงานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารวิชาการในสถานศึกษาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามัชฌิมาเลขคณิตน้อยที่สุดสามอันดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประกันคุณลักษณะการศึกษากับงานวิชาการ ด้านการวางแผนวิชาการ และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ ตามลำดับ ดังนั้น ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญการประกันคุณลักษณะการศึกษากับงานวิชาการ ด้านการวางแผนวิชาการ และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ ให้มากขึ้นกว่าเดิม ควรเสริมสร้างการประกันคุณลักษณะการศึกษากับงานวิชาการ ควรมีการวางแผนวิชาการด้วยวิธีการที่เหมาะสม ควรจัดกิจกรรมให้ชุมชน มีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับชุมชน จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ให้แก่ชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดสามอันดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านอยู่อย่างพอเพียง และด้านใฝ่เรียนรู้ ตามลำดับ ดังนั้น ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน เห็นคุณค่าของการอยู่อย่างพอเพียง และส่งเสริมให้นักเรียนใฝ่เรียนรู้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ในลักษณะคล้อยตามกัน ซึ่งหากโรงเรียนให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการ ในด้าน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ และ การประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ ก็จะส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้อย่างรวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* การศึกษาพัฒนาทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA)

กมล ภู่ประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2) . กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. (2553). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: บริษัท บุ๊คพอยท์ จำจัด.

ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. (2548). กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).

แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 . (2551).กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 . (2552).กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พ.ศ. 2550. 8 คุณธรรมพื้นฐาน. (โปสเตอร์).

แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551(2552). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

กุลฑรี พิกุลแกม. (2551). *“การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นทีการศึกษานครปฐม เขต 2”*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฆนัท ธาตุทอง. (2553) . *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. นครปฐม: เพชรการพิมพ์.

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2549). *การบริหารงานวิชาการ.* ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาสำนัก วิทยาบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ณปภัช รุ่งโรจน์. (2553). *“การบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร”*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณัชช์ฑราณีย์ ศรีปานนาค. *(2554). “บทบาทผู้บริหารโรงเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2”*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.